

Vispārcilvēciskās vērtības mākslā

Foto: Dace Visnola. Dzīvo augu siena.
Sanfrancisko MOMA, 2019.

Vērtības ir tas, kas cilvēkam vai sabiedrībai ir svarīgs. Vērtības cilvēks ir gatavs aizstāvēt. Vērtību piepildījumā cilvēks var saskatīt dzīves jēgu.

Cilvēkiem, dažādām kultūrām un sabiedrības grupām atšķiras priekšstatī par to, kas ir labi, skaisti, pareizi, svarīgi. Vieniem svarīgākais ir patiesība vai radošā brīvība. Citi par svarīgāko uzskata piederību savai dzimtai, tautai, valstij, kultūrai. Daži domā, ka svarīgākais ir taisnīgums, visu cilvēku vienlīdzība, labklājība un cieņa, Dievs, mūžīgā dzīve vai tīra un neskarta daba.

Visiem cilvēkiem kopīgās vērtības parasti sauc par vispārcilvēciskām vērtībām. Visu kultūru cilvēkiem ir svarīgi būt dzīviem, veseliem, laimīgiem, novērtētiem, mīlētiem un piederīgiem. Ja cilvēka vērtības ir piepildītas, cilvēks ir laimīgs.

Šajā tematā tu atbildēsi uz šādiem jautājumiem

- Kas ir vērtības?
- Kas ir vispārcilvēciskās vērtības?
- Kā vispārcilvēciskās vērtības parādās mākslā?

Tu uzzināsi

- Kā vispārcilvēciskās vērtības ir redzamas mākslas darbu sižetos, simbolos, valodā, vizuālajā tēlā.

Tu pētīsi

- Tu pētīsi mākslas darbus, kuros atspoguļotas vispārcilvēciskās un vēsturiskās tēmas.
- Tu izzināsi, kā ar mākslas materiālu un tehniku var izteikt vispārcilvēciskās vērtības.
- Tu izpētīsi, ar kādiem izteiksmes līdzekļiem, sižetiem un simboliem izteiktas vispārcilvēciskās vērtības.

Tu domāsi

- Kādas vispārcilvēciskās vērtības ir svarīgas tev?
- Kas ir mūžība, dzīvība, nāve, mīlestība, miers, laime? Kas cilvēkam ir vajadzīgs laimīgai dzīvei? Kā tu iekārtotu pasauli, ja viss būtu iespējams?
- Kāda ir koncepcija radošajam darbam par kādu no vispārcilvēciskajām vērtībām? Kā realizēt šādu koncepciju?

Tu darīsi

- Tu veidosi digitālu mākslas darbu kolekciju par kādu no vispārcilvēciskajām vērtībām.
- Tu izvēlēšies literāru tekstu un mūziku atbilstoši izvēlētajai vispārcilvēciskajai vērtībai, uzzīmēsi skices un radīsi savu darbu.

Ko es iemācīšos? Sasniedzamie rezultāti	Kādā veidā es iemācīšos?
Es skaidrošu vispārcilvēcisko vērtību izpausmes dažādos laikmetos un kultūrās.	- Es diskutēšu par vispārcilvēciskām vērtībām. - Es iepazīšos ar simboliem, sižetiem un vizuāliem izteiksmes līdzekļiem, kas palīdz izteikt vērtības mākslas darbā. - Es izveidošu digitālu mākslas darbu kolekciju no mākslas darbiem, kas atspoguļo vispārcilvēciskās vērtības.
Es gūšu radošās darbības, vērtību pārdzīvojuma un pašizpausmes pieredzi.	- Es pārdomāšu un iztēlošos, kas cilvēkam ir vajadzīgs laimīgai dzīvei. - Es izvēlēšos vērtību savam radošā darba tematam. - Es parādīšu sev nozīmīgu vērtību kolāžā. Es došu kolāžai nosaukumu.
Es izteikšu kādu vispārcilvēcisku vērtību, izmantojot dažādu mākslas veidu sintēzi.	- Izvēlētajai vērtībai es: - piemeklēšu literatūras, mūzikas un vizuālās mākslas izteiksmes līdzekļus, kas palīdz to izteikt oriģinālā veidā; - radīšu savu mākslas darbu un prezentēšu to auditorijai.
Būtiskākie jēdzieni Simboli, vērtības, vispārcilvēciskās vērtības, mūžība, dzīvība, nāve, mīlestība, miers, laime u. c.	